

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ЗА 2022 р

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РУТЕКС КЕРАМ» (ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ») (Код ЄДРПОУ 31727271)

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РУТЕКС КЕРАМ» створене як підприємство у формі дочірнього підприємства за рішенням Установчих зборів засновників (протокол №2 від 12 лютого 2002 року).

Підприємство було створене відповідно до законодавства України та зареєстроване Бахмутською районною державною адміністрацією Донецької області 14 березня 2002 року.

Засновниками підприємства є ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РУТЕКС КЕРАМ", код ЄДРПОУ засновника: 31449153, адреса засновника: 04053, м. Київ, провулок Бехтерівський, будинок 12 Б.

Підприємство створено без обмеження строку давності.

У звітному періоді 2022 року ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РУТЕКС КЕРАМ» здійснювало свою діяльність відповідно до Статуту, затвердженого Загальними зборами учасників ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» (протокол № 17/02-2021 від 17 червня 2021 р.)

Місцезнаходженням підприємства є: 04053, м. Київ, провулок Бехтерівський, будинок 12 Б.

Основний код КВЕД: 08.12 Добування піску, гравію, глини і каоліну.

Інші код КВЕД:

Код КВЕД 43.13 Розвідувальне буріння;

Код КВЕД 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

Код КВЕД 52.10 Складське господарство;

Код КВЕД 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту;

Код КВЕД 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;

Код КВЕД 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах

Станом на 31 грудня 2022 року інформація про учасників представлена таким чином:

Найменування	Розмір вкладів Учасників підприємства, грн.	Доля в Статутному капіталі підприємства
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РУТЕКС КЕРАМ"	10 742 000	100
Всього:	10 742 000	100

Організаційна структура ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» станом на 31.12.2022 р.

ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» – підприємство гірничодобувного комплексу України на ринку керамічної і вогнетривкої сировини, як компанія з видобутку глин та каоліну в Дослідному родовищі вогнетривких та тугоплавких глин (Бахмутський район, Донецька область).

Інформація про одержані ліцензії (дозволи) на окремі види діяльності

Вид діяльності	Номер ліцензії (дозволу)	Дата видачі	Державний орган, що видав	Дата закінчення терміну дії ліцензії (дозволу)
1	2	3	4	5
Спеціальний дозвіл на користування надрами	3898	20.06.2006	Державна служба геології та надр України	20.06.2026

ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» здійснює видобуток вогнетривких глин, що в подальшому застосовується в будівельному виробництві. Глина з цього родовища за своїми фізично-хімічними властивостями також використовується для виробництва вогнетривких, кислотостійких виробів та порцелянові вироби, які мають широке застосування в усьому світі.

Продукція підприємства відвантажується на експорт.

Географічна інформація щодо розподілу продукції наступна: Іспанія, Італія і Польща.

Основна мета діяльності ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» – утримувати стійку позицію постачальника сировини для світових експортерів вогнетривких глин на ринку України. При цьому розвиток бізнесу повинен бути як економічно, так і

екологічно стійкими. Мінімізація впливу бізнесу на навколишнє середовище є важливим аспектом діяльності підприємства як відповідального суб'єкта.

Стратегія ДП «РУРЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» полягає у формуванні ринкових відносин та отримання прибутку в інтересах Учасників підприємства

Місія стратегії полягає в тому, щоб досягти статусу найбільш успішної, найбільш професійної та найбільш привабливої компанії на обраних ринках.

Стратегія розроблена на базі широкого обсягу накопичених знань і зосереджена на таких ключових цілях:

- Зміцнення основних напрямків діяльності
- Підвищення якості та конкурентоспроможності продукції
- Стійке зростання

2. Результати діяльності

У 2022 році із початком повномасштабного військового вторгнення Росії в Україну експорт глини із України повністю зупинився морським шляхом, який був основним каналом експорту глини до війни. У зв'язку із чим ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» не могло підтримувати довоєнні об'єми продажу глини, було вимушено шукати канали доставки глини наземним транспортом, який значно дорожче за морський і несло звичайні постійні загальновиробничі і адміністративні витрати.

Загальна торгово-виробнича діяльність ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» аналізується через фінансово-економічні показники представлені в таблиці.

Основні показники виробничої діяльності ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» за 2021-2022 рр.

Показники	Одиниці виміру	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+,-)
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн.	557 391	136 585	- 420 806
Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	(116 456)	(23 419)	- 93 0378
Валовий прибуток	тис. грн.	440 935	113 166	- 327 769
Інші операційні доходи	тис. грн.	1 059	49 795	+ 48 736
Адміністративні витрати	тис. грн.	(9 413)	(5 823)	-3 590
Витрати на збут	тис. грн.	(225 061)	(70 701)	-154 360
Інші операційні витрати	тис. грн.	(6 303)	(154 692)	+ 148 389
Фінансовий результат від операційної діяльності	тис. грн.	201 217	(68 255)	- 269 472
Інші доходи	тис. грн.	441	0	- 441
Інші фінансові доходи	тис. грн.	328	202	- 126
Фінансові витрати	тис. грн.	(505)	(837)	+ 332
Інші витрати	тис. грн.	(83)	(13 217)	+ 13 134
Фінансовий результат до оподаткування	тис. грн.	201 398	(82 107)	- 283 505
Чистий фінансовий результат	тис. грн.	164 950	(91 111)	+ 256 061
Середня кількість працівників	чол.	70	40	-30

3. Ліквідність та зобов'язання

Коефіцієнти поточної ліквідності, забезпеченості власними оборотними засобами, довгострокових зобов'язань та поточних зобов'язань ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ»:

Найменування показника	на 31.12.2021	на 31.12.2022
Коефіцієнт поточної ліквідності	12,8	24,7
Коефіцієнт фінансової стійкості	9,3	25,0
Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,74	1,0

Коефіцієнт поточної ліквідності

Коефіцієнт поточної ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів – грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. Цей показник показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. Значення коефіцієнта вважається достатнім, якщо воно становить 1 – 2.

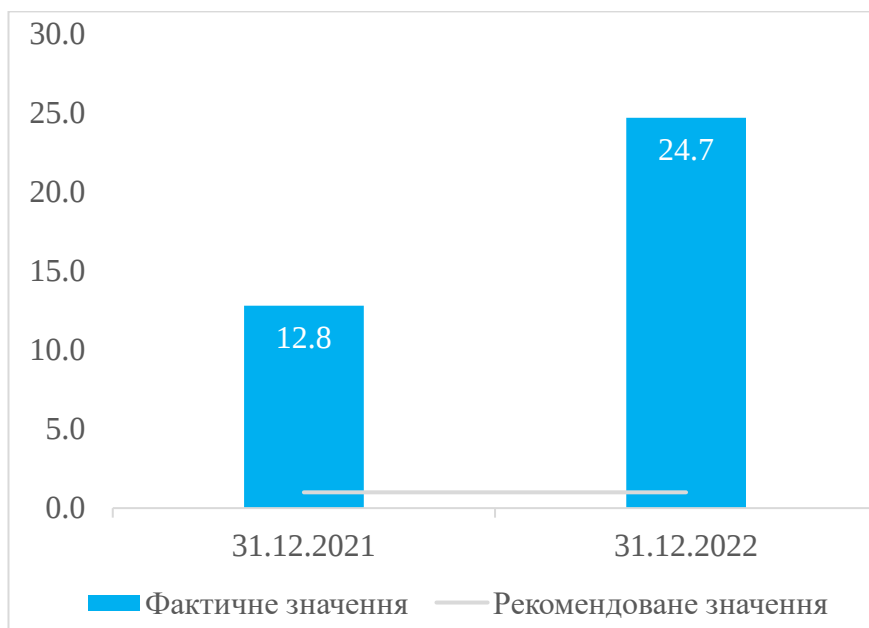

Рисунок Коефіцієнт поточної ліквідності

Наведені вище розрахунки свідчать про те, що на протязі 2022 року на підприємстві була позитивна динаміка цього показника. ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» забезпечено власними оборотними коштами, які сформувалися завдяки власним джерелам для ведення господарської діяльності і своєчасного погашення термінових зобов'язань.

Коефіцієнт фінансової стійкості

Коефіцієнт фінансової стабільності – це індикатор фінансової стійкості, який говорить про здатність компанії відповідати за своїми зобов'язаннями в середньо- і довгостроковій перспективі. Значення показника вказує на те, скільки гривень власного капіталу припадає на кожен гривню зобов'язань компанії

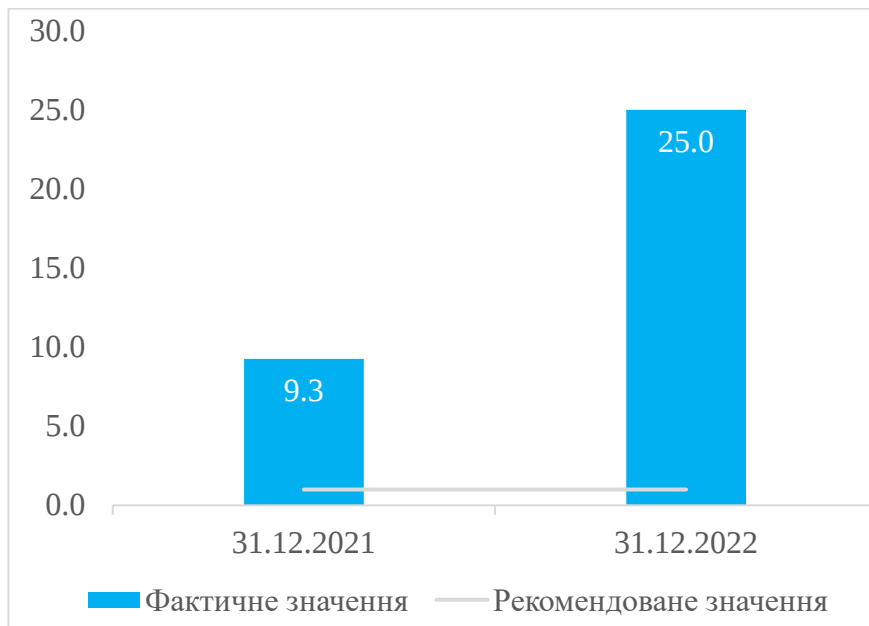

Рисунок Коефіцієнт фінансової стійкості

Динаміка коефіцієнта фінансової стійкості позитивна. Це свідчить про те, що ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» є фінансово стабільним. Компанія здатна відповідати за своїми зобов'язаннями.

Коефіцієнт поточних зобов'язань

Коефіцієнт поточних зобов'язань характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування. Він показує, наскільки підприємство залежить від поточних зобов'язань в загальній сумі позикового капіталу. Рекомендоване значення коефіцієнта більше 0,5.

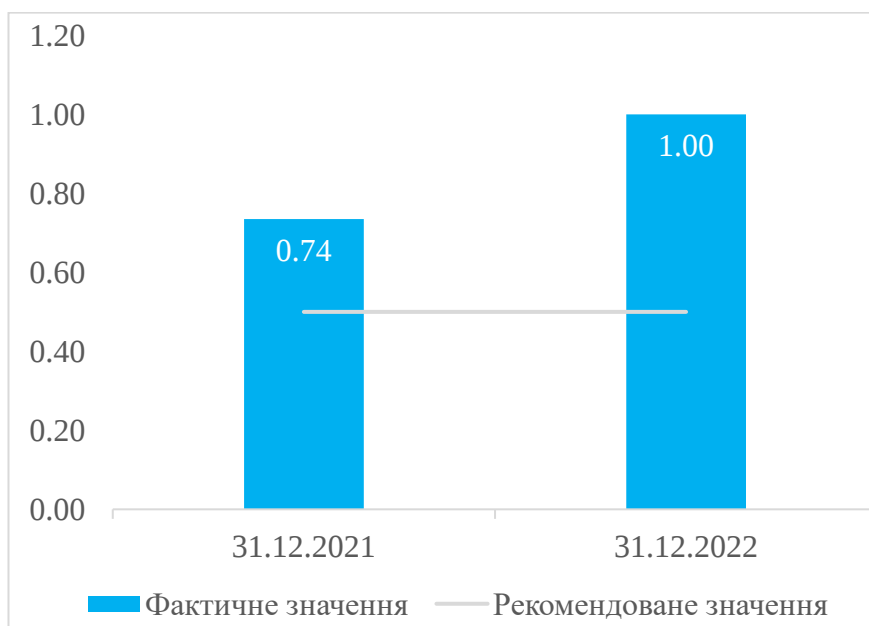

Рисунок Коефіцієнт поточних зобов'язань

Наведені вище дані на діаграмі свідчать про те, що станом на 31.12.2022 значення даного коефіцієнта вище рекомендованого. Таким чином, фінансовий стан ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» на 31.12.2022 можна охарактеризувати як стійкий.

4 Соціальні аспекти та кадрова політика

Система взаємодії з персоналом спрямована на формування команди однодумців, які поділяють цінності та стратегічні цілі підприємства, підвищення ефективності його діяльності та конкурентоспроможності, особистий розвиток співробітників, розширення можливостей їх професійного зростання і соціальний захист.

Уздовж 2022 р. в ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» працювало більше 69 осіб, чисельність співробітників наведена у таблиці:

Найменування показника	на 31.12.2021	на 31.12.2022
Чисельність персоналу усього:	70	3
- чоловіки	52	2
- жінки	18	1
Особи з інвалідністю	3	-
Чисельність персоналу за віком:		
- старше 50 років	16	-
- 30-50 років	43	3
- молодше 30 років	11	-
Чисельність за категорію		
- керівники	5	3
- фахівці	16	-
- службовці	3	-
- робочі	46	-

Система винагороди персоналу пов'язана із стратегією підприємства і спрямована на забезпечення конкурентоспроможності винагороди, утримання персоналу, підтримку кар'єрного і професійного зростання співробітників.

Середня зарплата за 2022 рік складала 24 445,00 грн. проти 16 500,00 грн. у 2021 році.

Підприємство не допускає дискримінації з політичних, релігійних, гендерних, національних чи інших мотивів при прийомі на роботу, оплаті праці, кар'єрному зростанні.

При укладенні трудового договору працівник і підприємство беруть на себе зобов'язання з охорони праці, тобто працівник зобов'язується дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, а наймач – забезпечувати умови праці відповідно до законодавства, оплату праці і так далі.

Найважливішими документами, що регулюють охорону праці в ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ», є колективний договір, правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції та положення з охорони праці. У правилах внутрішнього трудового розпорядку встановлено, що кожен працівник зобов'язаний пройти навчання (інструктаж) з питань охорони праці і техніки безпеки.

Для всіх працівників під час прийому на роботу та час від часу на підприємстві проводяться інструктажі з питань охорони праці, надання долікарської допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих. Всі види інструктажів проводяться відповідно до вимог діючого на підприємстві Положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці працівників». За характером і часом проведення інструктажів з

питань охорони праці поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий. Всі працівники, що знову поступають на підприємство, а також ті, що відряджаються, допускаються до виконання обов'язків на території підприємства після проходження вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки. Первинний інструктаж на робочому місці проводиться з кожним працівником до початку виконання робіт, стажування або навчання, за діючими на підприємстві інструкціями з охорони праці за професіями та відповідно до виду виконуваних робіт.

Відповідно до «Правил внутрішнього трудового розпорядку» не дозволяється проносити на територію підприємства спиртні напої, наркотичні і токсичні речовини, вживати їх, а також знаходитися на території підприємства в стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння, оскільки це може привести до нещасного випадку. До усіх будівель і приміщень забезпечений вільний доступ. Підступи до пожежного інвентарю підтримуються вільними.

6. Ризики

В ході звичайної діяльності у Підприємства виникають ризик держави, ризик податкової системи, кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (включно з валютним ризиком та ризиком процентної ставки) та ризик управління капіталом, що витікає з наявності у Підприємства фінансових інструментів.

У цій примітці представлена інформація щодо кожного із зазначених ризиків, яких зазнає Підприємство, про цілі, політику, процедури оцінки та управління ризиками, а також про управління капіталом Підприємства. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї фінансової звітності.

Керівництво несе всю повноту відповідальності за організацію системи управління ризиками та нагляд за функціонуванням цієї системи.

Політика з управління ризиками розроблена з метою виявлення та аналізу ризиків, яких зазнає Підприємство, встановлення належних лімітів ризику та впровадження засобів контролю ризиків, а також для здійснення моніторингу рівнів ризику та дотримання встановлених лімітів. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов та умов діяльності Підприємства. Через засоби навчання та стандарти і процедури управління Підприємство намагається створити таке впорядковане і конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої функції та обов'язки.

Ризик геополітичного середовища

Україна пережила політичні та економічні зміни, що вплинули, і можуть продовжувати впливати на діяльність Підприємства в цьому середовищі. У даний час Україна переживає період великих проблем, але в разі успішного їхнього подолання, країна може зайняти набагато вигідніше становище, ніж раніше. Велике поєднання природних, інтелектуальних, людських і виробничих ресурсів відкриває багато нових можливостей для розвитку країни на геополітичній арені, що постійно змінюється. Отже, перспективи для майбутньої економічної стабільності в Україні істотно залежать від ефективності економічних заходів і реформ, що проводяться спільно з правовим, нормативним та політичним розвитком, які знаходяться поза контролем Підприємства. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва можливого впливу українського бізнес-середовища на діяльність Підприємства та її фінансове становище, хоча і майбутні умови господарювання можуть відрізнятись від оцінки керівництва.

Ризики податкової системи України

В Україні основним документом, що регулює різні податки, встановлені як центральними, так і місцевими органами влади, є Податковий Кодекс України. Такі податки

включають податок на додану вартість, податок на прибуток, податок з доходів фізичних осіб та інші податки. Українське податкове законодавство часто має нечіткі або сумнівні положення. Крім того, у податкове законодавство України постійно вносяться поправки та зміни, які можуть привести як до сприятливого середовища, так і до нетипових складнощів для Підприємства та її діяльності.

В рамках урядових міністерств і організацій, в тому числі податкових органів можуть існувати різні погляди на тлумачення законодавства, створюючи невизначеність і конфліктні ситуації. Податкові декларації/відшкодування є предметом перегляду та розглядання багатьох органів влади, які уповноважені законодавством накладати значні штрафи, пені та нараховувати відсотки. Такі обставини загалом створюють в Україні більше податкових ризиків у порівнянні з країнами, які мають більш розвинені податкові системи. Загалом, українські податкові органи можуть переглянути податкові зобов'язання платників податків лише протягом трьох років після подання відповідного податкового відшкодування. Однак, таке законодавче обмеження в часі може не братися до уваги або бути продовженим за певних обставин.

Кредитний ризик

Підприємство знаходиться під впливом кредитного ризику, який представляє собою ризик того, що одна сторона фінансового інструменту призведе до фінансових втрат для іншої сторони внаслідок невиконання зобов'язання за договором. У звітному періоді фінансові активи Підприємства, які піддаються кредитному ризику, представлені: грошовими коштами та їх еквівалентами, торговельною та іншою дебіторською заборгованістю (за виключенням дебіторської заборгованості, яка не представлена фінансовими активами).

Схильність до кредитного ризику

Балансова вартість фінансових активів – це максимальна вартість, яка підлягає кредитному ризику. Максимальний рівень кредитного ризику станом на 31 грудня відповідного року наступний:

Активи у Звіті про фінансовий стан	31.12.2022	31.12.2021
Торговельна дебіторська заборгованість, чиста	148 507	101 570
Інша дебіторська заборгованість	-	25
Грошові кошти та їх еквіваленти	36 946	20 472
Разом:	185 453	122 067

Кредитний ризик Підприємства переважно відноситься до торговельної дебіторської заборгованості з клієнтами (покупцями продукції). Схильність Підприємства до кредитного ризику у більшій мірі залежить від особливостей кожного клієнта.

Кредитний ризик Підприємства контролюється та аналізується в кожному конкретному випадку. Керівництво вважає, що Підприємство не має значного ризику виникнення збитків більших, ніж суми, що відображені в резервах на покриття збитків від зменшення корисності по кожній категорії.

Підприємство не має майна, переданого їй під заставу як забезпечення належної їй заборгованості. Керівництво Підприємства оцінює концентрацію ризику щодо торгової дебіторської заборгованості як низьку, оскільки її клієнти розташовані в кількох юрисдикціях, здійснюють свою діяльність у кількох галузях і на значною мірою незалежних ринках.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Підприємство не зможе виконати свої фінансові зобов'язання шляхом поставки грошових коштів чи іншого фінансового активу. Підхід до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної

наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань Підприємства по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і у надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків і ризику нанесення шкоди репутації Підприємства.

Відповідальність за управління ризиком втрати ліквідності несе управлінський персонал Підприємства, який розробив відповідну структуру для управління потребами Підприємства у довгостроковому, середньостроковому та короткостроковому фінансуванні, та для контролю над ліквідністю. Підприємство намагається управляти ризиком втрати ліквідності за допомогою дотримання достатніх резервів, а також за допомогою постійного моніторингу, передбачуваного та фактичного руху грошових коштів, а також, поєднання термінів настання платежів по активах та зобов'язаннях Підприємства.

Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику у межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності за ризик. Підприємство несе фінансові зобов'язання з метою управління ринковими ризиками. Всі такі операції здійснюються згідно з інструкціями управлінського персоналу.

Ризик процентної ставки

Підприємство не схильне до впливу коливань процентних ставок, які можуть негативно вплинути на його фінансові результати.

Валютний ризик

У відношенні валютного ризику керівництво встановлює ліміти на рівень схильності ризику в розрізі валют і в цілому. Здійснюється контроль над позиціями. Аналіз включає виключно монетарні активи та зобов'язання. Немонетарні активи не розглядаються як ті, що здатні привести до істотного валютному ризику.

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною, і які є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються. Валютний ризик виникає, в основному по не функціональним валютам, в яких Підприємство має фінансові інструменти.

Головним чином Підприємство здійснює свою діяльність в таких валютах: українська гривня та долар США. Офіційні курси іноземних валют, в яких деноміновані фінансові активи та зобов'язання Підприємства, до гривні, встановлені Національним банком України на зазначені дати, були такими:

	31.12.2022	31.12.2021
Долар США	36,5686	27,2782
Євро	38,9510	30,9226

Ризик управління капіталом

Політика Підприємства передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку господарської діяльності у майбутньому.

Управлінський персонал контролює як структуру статутного капіталу, так і доходність капіталу.

Управлінський персонал намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, і перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

6. Перспективи розвитку

Основні нормативні документи, якими керується ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» у своїй діяльності (закони, постанови та ін.): Закон України «Про захист економічної конкуренції», Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про захист персональних даних», Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність», Закон України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності», КЗпП України тощо. Завдяки збалансованій стратегії та професійній команді підприємство ефективно використовує свої ресурси.

Через нестабільну ситуацію на Донбасі більшість клієнтів європейського ринку диверсифікують свої ризики, укладаючи контракти з локальними торговцями глини.

Для підвищення ефективності своєї діяльності ДП «РУТЕКС КЕРАМ» ТОВ «РУТЕКС КЕРАМ» робить наступні кроки:

1. Оптимально використовує запаси:

- проводить ретельне геологічне вивчення;
- ефективно експлуатує існуючі ділянки родовища підприємства (міксування ділянок для видобутку);
- веде селективний видобуток корисних копалини з якісним поділом на сорти.

2. Забезпечує високі стандарти якості продукції:

- вивчення уподобань споживачів
- своєчасно і грамотно використовує всі види логістики – залізничні, автотранспортні та морські перевезення.

24 лютого 2022 року розпочалась військова агресія російської федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану та призвело до ускладнень ведення операційної (призупинення виробничої) діяльності Підприємства. Підприємство планує продовжити роботу, але це буде можливим лише коли будуть зупинені військові дії.

Переваги діяльності підприємства:

1. Значні обсяги запасів;
2. Значні виробничі потужності і високий рівень технологій, своєчасне оновлення обладнання;
3. Наявність професійних кадрів гірничодобувної галузі.

Загрози та недоліки діяльності підприємства:

1. Основні тенденції макроекономіки в 2022 році.

В 2022 році спад світової економіки поглибився та продовжив тиснути в бік послаблення інфляції. Звуження попиту було вагомим чинником зниження цін на енергоносії. Водночас ціни на товари, вагомі для експорту України, коливалися у відносно вузьких межах.

Споживча інфляція в Україні у грудні пришвидшилася за оцінками НБУ, проте ймовірно була нижчою за жовтневий прогноз НБУ. Інфляційний тиск зберігався через наслідки війни, зокрема й дефіциту електроенергії. Натомість інфляцію стримували розширення пропозиції продуктів харчування, зміцнення готівкового курсу гривні, стабілізація інфляційних очікувань та незмінні тарифи на житлово-комунальні послуги.

Дефіцит електроенергії продовжував обмежувати економічну активність у грудні. Переважна більшість підприємств скоротили виробництво, хоча частина змогла стабілізувати роботу завдяки засобам автономного енергоживлення, зміні годин роботи або отриманню електроенергії під виробничі потреби. Втім, це підвищило їх виробничі витрати. Передсвятковий попит та пільгові умови імпорту енерготоварів під кінець року сприяли поживленню торгівлі, а тепла погода – збиранню кукурудзи.

Перебої з електроенергії та сезонне послаблення ринку праці зумовили скорочення попиту та пропозиції на ринку робочої сили. Ці ж чинники та, ймовірно, передсвяткові подорожі інтенсифікували перетини кордону (як на в'їзд, так і виїзд) наприкінці року. Працевлаштування та нестача коштів лишаються основними проблемами внутрішніх та зовнішніх переселенців.

Надолуження видатків у грудні призвело до збільшення дефіциту державного бюджету (без урахування грантів). За рік дефіцит рекордно розширився – до 1391 млрд грн без урахування грантів. Основними джерелами фінансування дефіциту були міжнародна допомога, а також викуп ОВДП з боку НБУ.

Дефіцит торгівлі товарами в листопаді розширився на тлі підготовки до складної зими. Проте надходження міжнародної допомоги сприяло відновленню профіциту поточного рахунку та припливу капіталу за фінансовим рахунком. У результаті в листопаді резерви збільшилися майже до 28 млрд дол. та продовжили зростати у грудні.

Вартість гривневих ресурсів надалі поступово зростає, реагуючи на утримання високої облікової ставки з червня. Проте дію трансмісійного механізму суттєво сповільнює значний профіцит ліквідності банківської системи. Попри певне покращення співвідношення попиту та пропозиції на валютному ринку наприкінці грудня, у цілому в грудні попит на валюту збільшився переважно за рахунок імпортерів енергоресурсів.

2. Зниження обсягів споживання глини на ринках збуту в результаті нестабільної економічної та політичної ситуації;

3. Зміна технології виробництва в керамічному, вогнетривкому сегменті;

4. Зростання цін на паливо – мастильні матеріали, послуги.

Генеральний директор

Баканов Я.О.